

Dolgovi mariborske nadškofije

Poiskali bodo krivce in jih kaznovali

Osnovna nepravilnost so bila prevelika tveganja, meni ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres – Je nadzor odpovedal ali ga sploh ni bilo?

LJUBLJANA – »Osnovna nepravilnost v gospodarskih družbah, povezanih z mariborsko nadškofijo, so bila prevelika tveganja,« je prepričan ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres, ki se je včeraj ob robu redne seje Slovenske škofovske konference (SŠK) prvič, po vrnitvi z Madagaskarja, odzval na razkritje dolgov mariborske nadškofije. Dejal je, da nameravajo za povrnitev ugleda in zaupanja vernikov potegniti črto, da »jasno razmejimo krivdo in odgovornost, da ju sankcioniramo in potem poskrbimo, da se to ne bi več ponovilo«.

Podobno je za *Delo* konec prejšnjega tedna kot prvi od slovenskih škofov napovedal že murskosoboški škof Peter Štumpf: »Javnemu opravičilu sledi odstop odgovornih za nastalo situacijo z vseh funkcij, ki so ključne za moralno in versko podobo Cerkev ter njeno gospodarsko in finančno stanje. Končno bi morali del svojega premoženja odstopiti skladom.«

»Dolžniška kriza gospodarskih družb, povezanih z mariborsko nadškofijo, je razkrila številne nepravilnosti pri poslovanju. Gospodarska uprava je prevzemala prevelika tveganja s sredstvi, ki so bila last Cerkev in njenih vernikov, pri tem pa je presegala svoja pooblastila. Odpovedal je tudi nadzor. Ko bodo opravljene verodostojne analize, bo vse to treba pošteno razčistiti, ugotoviti naravo in težo teh nepravilnosti in odgovornosti vseh vpletenih ter jih sankcionirati,« so se člani SŠK včeraj opredelili do ekonomskega stanja mariborske nadškofije.

A če pri tem prisluhnemo še nekaterim nadzornikom družb, povezanih z Nadškofijo Maribor, ugotovimo, da nadzor, če je bil, ni zatajil: nekateri zapisniki s sej nadzornih svetov Zvonov namreč kažejo, da so vodilni iz nadškofijskega Gospodarstva rast ter obeh Zvonov finančne manevre pogosto izpeljali brez ve-

dnosti nadzornikov ali pa so se v zapisnikih zapisane pripombe nadzornih »čez noč spremenile«.

Tudi zaradi tega so se nekateri kleriki nadzorniki spraševali (javno se nočejo izpostaviti), zakaj nadškofija, ki je nadzorovala in usmerjala nadškofijske gospodarske uprave in skupne službe, nima nadzornih organov. Je morda Vatikan nadzorni organ? Če je, je kar nekaj krivde tudi tam, denimo, ugiba eden od še aktivnih nadzornikov.

Posebno je obžalovanje glede finančne situacije v mariborski metropoliji izrazil monsinjor Stres, ki mu, kot je dejal, ni uspelo preprečiti tega, kar se dogaja in za kar so od začetka gospodarske krize vedeli, da jim grozi. Od februarja do novembra 2009 je bil v Mariboru nadškof pomočnik s posebnimi pooblastili, pristojen za nadzor in sanacijo gospodarskega poslovanja mariborske nadškofije.

Obžaluje, da ni bil bolj uspešen

Takrat je bila, tako Stres, samo ena skrb, kako se razdolžiti in kaj prodati, da bi nesorazmerje med imetjem – vrednost katerega se je menda z gospodarsko krizo zmanjšala za dve tretjini, po nekaterih ocenah celo za 80 odstotkov – in dolgovi popravilo. »Vsi alarmni zvonci so že

zvonili in tisto moje obdobje je bilo posvečeno prav temu. Obžalujem, da v tistem času nisem bil bolj uspešen,« je dejal Stres. Potrdil je, da je podjetje Metropolitana, ki je v lasti ljubljanske nadškofije, najelo za 9,5 milijona evrov kreditov za pomoč sklada Zvon 1.

»Če gori sosedova hiša, ne more noben sosed tega mirno gledati in ne priskočiti na pomoč. To je bilo še toliko bolj pomembno, ker je v interesu nas vseh, da sanacija uspe, in to je bil namen tiste finančne pomoči,« je razložil Stres in zagotovil, da je posojilo solidno zavarovano, poslovanje ljubljanske nadškofije pa zdravo in konservativno. Tisto, kar je v po njegovem mnenju v primeru mariborske nadškofije »posebno narobe in mogoče kriminalno«, je, da niso upravljali svojega denarja, temveč denar Cerkev in vernikov, ki so ji zaupali.

Na vprašanje, kako poteka sanacija gospodarskih družb, povezanih z mariborsko nadškofijo, je pojasnil, da je sanacija nekaterih še možna, zato »poslovanja teh podjetij zdaj ne bomo razčlenjevali, ker so v zelo občutljivem položaju, kjer lahko že malenkosti odločajo o sanaciji ali propadu«.

**BARBARA HOČEVAR
DEJAN KARBA**

ODPOVEDAL JE NADZOR – Tako so se včeraj člani Slovenske škofovske konference opredelili do ekonomskega stanja mariborske nadškofije. Na fotografiji z leve: Andrej Saje, Anton Stres in Marjan Turnšek. FOTO MAVRIC PIVK

»V primeru mariborske nadškofije je posebno narobe in mogoče kriminalno, da niso upravljali svojega denarja, temveč denar Cerkve in vernikov.«

Stran / Page: 1

Doseg / Reach: 129000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 619 cm2

3 / 3

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ljubljanski nadškof metropolit **Anton Stres** je še poudaril, da je ena prednostnih nalog, da sanacija ne bo potekala v škodo **malih delničarjev**. Tudi mariborski nadškof metropolit **Marjan Turnšek** ni bil konkretnější. Na novinarsko vprašanje, na kolikšen odpis dolgov NLB upajo, je odgovoril, da je to odvisno od pogajanj, v pogajanjih pa se stvari spreminjajo iz trenutka v trenutek.

Neuradno nam je uspelo izvedeti, da se »italijanska komisija«, ki jo sestavljajo bančniki iz banke Rothschild (vodi jih Alessandro Daffina) in strokovnjaki iz skupine TMF (koordinira jih Gianluca Piredda), počasi približuje koncu svojega večmesečnega dela Mariboru. Kaj so sklenili, smo včeraj vprašali odgovorne v mariborski metropoliji, prejeli pa smo odgovor: »Strokovna skupina Rotschild ne sprejema odločitve, temveč izdeluje obsežen program finančnega pre-

strukturiranja povezanih družb, in sicer tak, ki bo upošteval interese malih delničarjev Zvonov. Ta program in odnosi z bankami upnicami je še v njihovih rokah, mi ga za zdaj pri nas nimamo. Kmalu ga bodo predložili bankam.« Kakšne bodo sankcije za odgovorne za nastale razmere? »Najprej je treba odgovornost stvarno ugotoviti, kar je zdaj, ko imamo izredno stanje pri reševanju, težko, ker so stvari zelo kompleksne in je zadev zelo veliko. Kar zadeva civilno odgovornost, bo nadškofija sodelovala s tistimi institucijami, ki so v državi policane, da ugotovijo odgovornost. Kar zadeva notranjo cerkveno odgovornost, jo raziskujemo. Sankcije so, če pogledamo zakonik cerkvenega prava, v glavnem zelo nedoločne. Najhujša kazen je nekoga laizirati, če je duhovnik, torej ga postaviti v laiški stan; če ni duhovnik, pa ga odstaviti od službe, ki jo je doslej opravljal,« je odgovoril mariborski nadškof metropolit Marjan Turnšek. **D. K., B. H.**